

[Ragnhild Andersen.]

slået at forlænge perioden til 8 uger før og 8 uger efter et barns fødsel og således, at der i hele denne periode gives barselhviledagpenge og ikke som nu almindelige sygekassedagpenge i de første 14 dage efter fødslen. Det er også værd at minde om, at barseldagpengene for tiden er 52 kr. 15 øre i hovedstaden om ugen, 50 kr. 5 øre i købstæderne og 45 kr. 50 øre i landkommunerne, altså en betydelig mindre hjælp end den, funktionærer og tjenestemænd kan opnå.

Man kunne selvfølgelig i denne forbindelse spørge, om ikke mødrehjælpen kan afhjælpe de mangler, der er i loven, og der er vel nok medlemmer i denne sal — der er ikke så mange, der interesserer sig for dette lovforslag — der mener, at mødrehjælpen kan løse de spørgsmål, der opstår for de arbejdende kvinder. Jeg vil gerne sige, at trods nok så god vilje kan mødrehjælpen efter min opfattelse ikke klare den side af sagen, der hedder at give kvindelige arbejdere en betaling i en periode før og efter et barns fødsel. Dens muligheder for at yde hjælp er stærkt begrænset. Jeg vil ikke angribe mødrehjælpen herfor, men jeg vil understrege, at formanden for mødrehjælpen, fru Vera Skalts, gennem en årrække gang på gang har talt for at få gennemført forslagene i befolkningskommissionens betænkning om moderskabsydelse og om dagpengehjælp i forbindelse med fødsel.

Jeg vil gerne nævne et eksempel fra det praktiske liv; vi bør nemlig i det høje ting holde øje med, hvordan forholdene er for de unge mødre. En ung husassistent i en lille by i Jylland fik et barn i november 1956. Hendes fader, som er arbejdsmand, slog porten op og sagde: kom hjem, du kan være hos mig. Det var naturligvis ikke nogen stor glæde for ham; han havde ikke ønsket, at det skulle gå sådan. Den unge pige opholdt sig fra juni måned, indtil hun den 6. november fødte sit barn, i hjemmet hos sin fader. Hun henvendte sig til mødrehjælpen i den by, hvorunder mødrehjælpen i dette område sorterer. Mødrehjælpen sagde, at hun kunne få ophold på sygehus og en tøjpakke til barnet. Hun fødte som sagt barnet hjemme. Hun fik spædbørnstøj, som lægen sendte bud efter, og som mødrehjælpen betalte, men

endnu tre uger efter, at hendes barn var født, havde hun ikke fået nogen pengehjælp. Efter en fornyet skriftlig henvendelse til mødrehjælpen og til det sociale udvalg fik denne mor sidst i november måned, tre uger efter barnets fødsel, et forskud på 100 kr. Men 8 måneder efter barnets fødsel havde moderen ikke fået noget som helst ud over de 100 kr. og spædbørnstøjet. Barnefaderen blev i parentes bemærket kendt bidragspligtig i december måned. Efter en henvendelse til mødrehjælpen, som jeg foretog, da jeg fik sagen forelagt, fik moderen den hjælp, hun kunne få i henhold til loven. Jeg rejser ikke denne sag for at angribe mødrehjælpen. Jeg rejser den for at påtale, at på det tidspunkt pigen fik tilskud til sit barn, havde hun været i arbejde igen i 6 måneder, og barnet havde i de samme 6 måneder været i pleje hos moderens søster.

Dette er bare et eksempel fra det praktiske liv, som kan fortælle sygekassekommissionens medlemmer, hvis de ikke tænker derpå — det ved jeg ikke om de gør; i hvert fald tænker de langsomt, det ved jeg — at her står vi over for et tilfælde, hvor en ung kvinde, som falder ind under medhjælperlovens regler, og som kommer i vanskeligheder, ikke har rettigheder noget sted, medmindre hun kan få pengene fra barnets fader. Hun er en af dem, der ligesom arbejderkvinderne i andre erhverv burde have ret til at få dagpengehjælp fra sin sygekasse. Det får hun ikke, fordi hendes område ikke hører ind under arbejderbeskyttelsesloven.

Der kunne nævnes mange andre eksempler, og det er karakteristisk, at det, når vi kommer til disse områder med mangler, drejer sig om dem, der slider med rengøring og trappevask, med det grove arbejde. De med det grove arbejde må også betale deres skat, de må svare deres bidrag til sygekasse og fagforening, og de må blive ved at arbejde, fordi de ingen løndækning får før den sidste dag, før de skal føde. Af den grund må de ofte slås med sygdom, og det hænder ikke sjældent, at sådanne kvinder med årene får årebetændelse og andet slemt, som skal behandles på hospital, og det koster altid samfundet dyrt, når sådanne kvinder skal ind på hospitalerne. Jeg vil tro, at mange sygehusudgifter kunne spares ved en betryggende